

Beleidsvoorstel

Beleidsvoorstel richt zich tot verkiezingen van 9 juni 2024 <ul style="list-style-type: none">☐ Europese verkiezingen☐ federale verkiezingen☐ regionale verkiezingen	13 oktober 2024: lokale verkiezingen <ul style="list-style-type: none">☐ provincieraadsverkiezingen☐ gemeenteraadsverkiezingen
☒ Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)	

DE BEPERKTE OPEN RUIMTE IN VLAANDEREN BEHOUDEN
EN ZO EFFICIËNT MOGELIJK GEBRUIKEN

De terugkeer van de beschermde grote dieren

BELEIDSVOORSTEL, DE OPLOSSING

EUROPA

Keur het voorstel goed dat de internationale status van wolven wijzigt van "strikt beschermd" naar "beschermd" en verplaats de wolf vervolgens van bijlage 4 naar bijlage 5 op de habitatrichtlijn. Op die manier kan de specifieke socio-economische situatie in de lidstaten en regio's beter in rekening gebracht worden en kan er onder bepaalde omstandigheden aan beheer gedaan worden

VLAANDEREN

1. Voorzie een beleid dat streeft naar een beter evenwicht tussen de ecologische verwachtingen of noden van deze diersoorten en de economische realiteit van onze land- en tuinbouwers. Dit kan door het nemen van verschillende maatregelen: van het inzetten op populatiebeheer tot een beter vergoedingssysteem voor schade aan landbouwgewassen en dieren.
2. Voorzie een overkoepelend beleidskader per diersoort waarbij er niet enkel vanuit het perspectief van de wolf, bever of lynx acties worden geformuleerd maar het perspectief en de knelpunten die de land- en tuinbouwers ondervinden ook een belangrijk onderdeel dient te vormen.
3. Formuleer heldere doelstellingen voor de gewenste populatie. Deze dienen realistisch te zijn in verhouding met de socio-economische situatie van Vlaanderen.
4. Ondersteun land- en tuinbouwers in het beschermen van hun teelten of landbouwdieren door zowel de schade als preventieve maatregelen te vergoeden. Het verlagen van de drempels inzake het verkrijgen van schadevergoedingen gelinkt aan de bever of het vergoeden van landbouwers voor het onderhoud van wolf-proofed omheiningen zijn hierbij 2 relevante voorbeelden.
5. Verduidelijk specifiek voor wolven dat probleemwolven via het 'protocol probleemwolven' op een accurate manier verwijderd worden.
6. Implementeer de nodige versoepelingen bij een Europese aanpassing van de beschermingsstatus van de wolf.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

De terugkeer van een aantal grote diersoorten (bever, wolf en lynx) toont ons dat het natuurbehoud in Vlaanderen vanuit ecologisch standpunt resultaten oplevert. De lasten van deze diersoorten liggen echter quasi volledig bij de landbouwsector: dit zowel door schade aan landbouwgewassen als omwille van het feit dat landbouwdieren prooi zijn voor wolf (en lynx).

Boerenbond ijvert voor een beleidskader waarbij er een beter evenwicht wordt ontwikkeld tussen de ecologische meerwaarde en de socio-economische en sterk verstedelijkte realiteit van Vlaanderen. Dit door een combinatie van een gericht populatiebeheer en een betere financiële ondersteuning van de land- en tuinbouwers.

CONTEXT EN ANALYSE

DE WOLF

In het begin van de 19e eeuw verdween de wolf uit Vlaanderen en onze buurlanden. Hij keerde terug naar onze regio in 2018. Intussen zijn er wellicht 10 wolven in Vlaanderen waarvan een vaste roedel in Limburg en mogelijk ook 1 gevestigde wolf in het noorden van de provincie Antwerpen. Daarnaast bewegen er zich regelmatig zwervende wolven voort in de rest van Vlaanderen.

Sinds de terugkeer van de wolf zijn er zowel bij landbouwers als bij particulieren al meer dan 550 dieren gedood, gekwetst en verdwenen. Daarnaast is er heel wat niet-gedocumenteerde (onrechtstreekse) schade. Zo zijn er gewonde dieren of dieren waar stress veroorzaakt werd nadat er een wolf in de buurt van de weide of boerderij is geweest. Deze schade is niet meetbaar, maar zorgt zowel voor financiële schade (bijvoorbeeld tijdelijk minder productie melkkoeien) als emotionele schade bij landbouwers en plattelandsbewoners.

Landbouwers en particulieren krijgen een vergoeding voor elk dier dat ten prooi valt aan de wolf, maar niet voor de onrechtstreekse schade.

- Professionele landbouwers worden voor 100% vergoed voor het plaatsen van een wolf-proofed omheining; dit is echter beperkt tot max. 1600m per bedrijf waarbij er niet voorzien wordt in een vergoeding voor het onderhoud.
- Particulieren krijgen zowel een vergoeding voor het plaatsen (90%) als voor het onderhouden van een wolf-proofed omheining.

DE LYNX

De aanwezigheid van de lynx in Wallonië en Voeren zorgt ervoor dat deze diersoort op korte termijn te verwachten valt in Vlaanderen. Vanuit die vaststelling nam de Vlaamse overheid deze soort ook al op in de code goede praktijk ter preventie van wildschade. Deze solitaire jager verkiest als prooi in eerste instantie reeën en konijnen maar durft ook op schapen te jagen.

De aanpassing van de code goede praktijk preventieve maatregelen voegde in die zin de nodige maatregelen toe ter preventie van schade door de lynx.

DE BEVER

De bever komt ondertussen op heel wat plaatsen voor in Vlaanderen, en lijkt zijn leefgebied jaar na jaar nog uit te breiden (zie tabel, uit Soortenbeschermingsprogramma 2 Bever).

BEKKEN	Aantal waargenomen territoria op 1 januari van 2022							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Benden-Schelde	6	7	10	14	17	22	23	44
Boven-Schelde	0	1	1	1	5	6	7	16
Brugse Polders	0	0	0	0	0	0	0	1
Demer	10	10	14	22	26	29	34	44
Dender	3	3	1	1	1	2	2	3
Dijle-Zenne	24	28	33	48	55	69	74	71
Gentse kanalen	1	1	2	2	2	3	3	11
Leiebekken	0	0	1	1	1	2	2	1
Maas	32	37	44	53	57	70	70	68
Nete	6	11	14	13	17	20	24	47
Totaal	82	98	120	155	181	223	239	299
		+20%	+22%	+27%	+18%	+23%	+7%	+25%

Door het bouwen van dammen zorgt de bever echter voor heel wat 'natschade': doordat de waterloop uit zijn oevers treedt lopen nabijgelegen percelen onder water. Maar ook landbouwgewassen (maïs) langs waterlopen worden vaak gebruikt voor het bouwen van de dammen.